

PLATFORME ONLINE PENTRU INSTRUIREA UTILIZATORILOR BIBLIOTECII UNIVERSITARE

Ana GUDIMA

La etapa actuală, învățământul superior din Republica Moldova este în proces de schimbare, căutându-și locul confortabil printre evoluțiile și revoluțiile erei tehnologice. În acest context, se modifică și modalitățile de diseminare a informațiilor. Procesele respective afectează atât mijloacele de comunicare a informației, cât și utilizarea informației. Aceasta schimbă inevitabil și serviciile de bibliotecă și are o puternică influență asupra modului în care biblioteca informează comunitatea academică. Este influențat și felul în care specialiștii din bibliotecă înțeleg rolul lor în performanța studiilor superioare și în procesul de învățământ. Esența activității de bibliotecă devine educația în domeniul informării.

În cadrul Bibliotecii Științifice a Academiei de Studii Economice din Moldova (ASEM), educația în domeniul informării se face cu succes prin intermediul cursului „Cultura informației”. Cunoștințele și deprinderile obținute în cadrul cursului devin o parte componentă a culturii profesionale, de ea în mare parte depinde integrarea studentului în activitatea profesională și de cercetare.

Etapă următoare în evoluția cursului „Cultura informației” pentru Biblioteca Științifică ASEM ar fi organizarea tutorialelor online, ca toate categoriile de utilizatori, de la student până la cercetător și cadrul didactic să aibă la îndemână un instrument care să constituie un suport veritabil în procesele de căutare, analiză, sinteză și integrare a informației.

În acest scop a fost studiată experiența mai multor biblioteci universitare pe plan internațional, care dețin și dezvoltă tutoriale online pentru educarea utilizatorilor de informații.

În cadrul proiectului „Dezvoltarea noilor servicii informaționale pentru învățământul economic superior din Moldova” [1], finanțat de Fundația EURASIA, realizat în parteneriat între ASEM și Universitatea din Bergen, Norvegia, partenerii noștri au demonstrat două produse – tutoriale online, care ar putea fi adaptate ca model pentru organizarea tutorialelor în bibliotecile universitare din Republica Moldova.

În continuare, vom prezenta aceste produse, considerându-le interesante, accesibile și utile în procesul de educare și informare a comunității academice.

Search & Write (Caută și Scrie) [2] este un tutorial online pentru toți studenții care doresc să afle mai multe despre acumularea de informații și despre cercetare, independent de instituție, domeniu și specializare.

Tutorialul este prezentat în două limbi, norvegiană și engleză, și are patru module: căutare, lectură, scriere și surse de referință. Procesele de informare și de cercetare sunt descrise prin definiții și exemple.

Modulul **Căutare** conține o descriere în ansamblu a procesului de căutare; cum se organizează un plan de căutare a informațiilor; descrierea modelului de căutare avansată.

Modulul **Lectură** propune spre informare modalitățile, tipurile de lectură, reguli de scriere a textelor, organizarea grupurilor de discuții privind aplicarea conceptelor, argumentarea ideilor în lucrările elaborate, tipologia publicațiilor academice.

Modulul **Scriere** oferă informații utile privind elaborarea structurii publicației, cerințe lingvistice și de stilistică, etapele scrierii textelor, cerințe formale privind redactarea articolelor (referințe și etica utilizării informațiilor), diseminarea rezultatelor prin diverse căi și surse de prezentare și publicare.

Modulul **Surse și referințe** descrie modalitățile de citare a surselor, argumentează necesitatea citărilor, oferă diverse stiluri de prezentare a referințelor și de evaluare a surselor.

Trebuie de menționat că, tutorialul Search & Write este destinat studenților ciclului I, Licență, și se axează mai mult pe căutare, sinteză și sistematizare a informației, organizare a referințelor și bibliografiilor.

PhD on Track (doctorat pe șenile) [3] este un tutorial online pentru doctoranzi, care sunt la începutul carierei lor de cercetare și care doresc să afle mai multe informații despre literatură pentru scopuri de cercetare, precum și cu privire la modul de publicare a rezultatelor cercetării. Acest tutorial constă din trei module.

Sinteză și descoperire prezintă recomandări pentru sinteza literaturii regăsite în procesul de cercetare, metodologia căutării în domeniul concret de cercetare, căutarea sistematică în diverse sisteme și baze de date, principiile de utilizare și prezentare a referințelor, managementul referințelor.

Partajare și publicare expune motivele principale pentru publicarea rezultatelor cercetării, oferă sursele unde putem depune, arhiva și publica materialele elaborate, descrie regulile de colaborare cu alți autori în cadrul aceleiași cercetări, argumentează respectarea drepturilor de autor și propune principiile generale și strategiile Accesului Deschis.

Evaluare și clasare oferă informații privind impactul citărilor, descrie procesele bibliometrice și scientometrice din Danemarca și experiența evaluării științei și a producției științifice din Norvegia.

Tutorialele care funcționează pe platforma online au posibilitate de integrare a materialelor multimedia, care fiind dinamice, sunt foarte atractive

pentru tineretul studios și asigură asimilarea eficientă a cunoștințelor. Tutorialul PhD on Track conține trei filmulețe care prezintă modul în parte și facilitează însușirea materialelor educaționale de către subiecții instruirii în domeniul informațiilor.

Formarea viitorului specialist în cadrul universității este un proces complex, cu multiple probleme, care se realizează prin întregul set de discipline predate la universitate. Acest proces ar trebui să fie direcționat spre educarea unui specialist cu o nouă cultură a informației, capabil să se orienteze în direcțiile prioritare ale progresului științific și tehnic, capabil să facă alegerile corecte în condițiile creșterii exponențiale a informației. Cultura informației abordată pe principii de modernizare a procesului de instruire a utilizatorului va contribui la dobândirea de cunoștințe și formarea de abilități de cercetare în comunitatea academică.

Referințe:

1. *Dezvoltarea noilor servicii informaționale pentru învățământul economic superior din Moldova.* www.newinformationservices.wordpress.com
2. *Search & Write.* <http://sokogskriv.no/en/>
3. *PhD on Track.* www.phdontrack.net